

Leddmanipulasjon i grunnutdanningen?

Kaltenborn, Freddy M

Manual Mobilization of the Joints Vol III Traction – Manipulation of the Extremities and Spine

Norli, Oslo, Norway 2008

Sider: 107

ISBN 978-82-7054-073-0

Å manipulere et ledd er å bruke lite kraft og gi en retningsbestemt impuls med høy hastighet og lite bevegelsesutslag. Leddmanipulasjoner ved hjelp av traksjon ble utført av Hippocrates for over 2000 år siden. Siden den gang har denne tradisjonsrike behandlingsformen hatt en radikal utvikling. I dag bygger den på avanserte biomekaniske prinsipper og gir mer eller mindre visse og uvisse nevro-muskulære effekter.

Freddy Kaltenborn, en av pionerene i nordisk manuellterapi, forteller at han brukte åtte år på denne boken fordi målet var å beskrive trygge manipulasjonsteknikker for fysioterapistudentene.

Det teoretiske konseptet boken presenterer bygger på de velkjente teoriene om konkave og konvekse leddflater med såkalt rulling og glidning som bevegelsesmekanismer. Den tar kun for seg såkalte traksjonsmanipulasjoner som har som formål å skape normalitet av intervertebralleddet (diskusleddet) og ikke fasettleddene.

Manipulasjonsteknikkene er forklart slik at leddet befinner seg i aktuell hvileposisjon før manipulasjon, noe som kan sammenlignes med Panjabis idé om nøytralsonen. Tanken er at dette gjør manipulasjonsgrepet mindre provoserende for intervertebraldiskene ved helt å utelukke rotasjonsbevegelsen i segmentet.

Boken er delt i fire. Del en tar for seg de teoretiske underbyggende konseptene for manipulasjon, mens del fire gir en interessant og morsom oversikt over historien bak manuell terapi. Del to beskriver, i god teknisk detalj, ulike teknikker for ekstremitetsleddene, mens del tre tar for seg varierte teknikker for columna.

Kaltenborn har skrevet en ny bok om noe som for de aller fleste innen manuellterapi i Norge nok er gammelt nytt, både teoretisk og praktisk. Men fysioterapeutstudenter og nyutdannede anbefales å ta en ekstra titt på boken. Det samme gjelder høgskolene som kan revurdere om traksjonsmanipulasjoner i leddets hvilestilling kan læres bort og brukes av studenter på en trygg måte.

Som de fleste andre bøker som beskriver moderne manuellterapi, mangler boken vitenskapelig dokumentasjon for både det teoretiske og det praktiske. For eksempel er antagelsen om at rotasjonsbevegelser i øvre cervicalcolumna er potensielt mer skadelig enn traksjonsbevegelse nettopp det; en antagelse. Dette er bare et av flere områder innen manuellterapi som trenger mer forskning.

Boken er ment som en introduksjonsbok i trygge manipulasjoner for fysioterapistudentene, og den forblir med det. Så gjenstår det å se: Vil fysioterapihøgskolene i Norge vurdere å inkludere leddmanipulasjoner som en del av grunnutdanningen?

Svein Erik Kristiansen

BSc (Hons) Pg Dip Ma MT. Fysioterapeut & Manuellterapistudent, Hans & Olaf Fysioterapi, Oslo